

Inatsisartunut ilaasortaq
Malik Berthelsen
-/maani

Imigassamik atueriaaseq pillugu misissuisoqarnissaanik § 37 naapertorlugu a-peqqummut akissut

25. februar 2011
Sagsnr. 2011-045814
Dok. Nr. 572820

Nunatsinni imigassamik atueriaaserput inuiannut allanut sanilliullugu allaanerunersoq, taamaassimappallu assigiinngissutit suunersut aammalu sumik pissuteqarnersut misissuiffigineqarsinnaanissaat Naalakkersuisunit isumaliutigineqarnersoq pillugu apequtigisannut Peqqissutsimut Naalakkersuisutut qujassutigaa.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 32 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Naalakkersuisut nuannaarutigalugu paasivaat imigassamik atuineq appariarsimasoq. Taamaakkaluartoq imigassartortarnerup kingunerisaanik ajornartorsiutit pilersinneqartatut suli annertuallaarnerinik isummamut isumaqataavugut. Taamaattumik inuiaqatigiinni imigassamik ajornartorsiutit, tassunga ilanngullugu imipiloortarnerit, annikillisarneqarnissaat ukiuni aggersuni suli suliniutigeqqissaarneqartariaqassapput.

Paarisap isumagisaanik maanna suliniuteqartoqarpoq imigassamik atuineq, pingaartumillu imipiloortarneq, pillugu inuiaqatigiinni isummanik allanngortitsisussamik. Tamannattaq Imigassaq ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit septemberimi isumasioqatigiissitsinissaanni oqaluuserineqarumaarpoq.

Tamatuma saniatigut imigassamik atornerluisunik katsorsaasarnerit pillugit kommunit suleqatigineqalerput, taamaasiortoqarneratigut imigassamik atornerluisunik katsorsaasarnerit misissuiffigineqarlutillu nalilersorneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassunga ilanngullugu imigassamik atornerluisunik katsorsartittariaqarnermik tamakkiisumik pisiaqartitsineq.

Imigassamik atuisarneq pillugu misissuisarnermut arlalinnut nunarput ilaasarpoq. Taamaakkaluartoq imigassamik atuisarnermut tunngasunik tamakkulu sumik patsiseqarsinnaarnerinik inuiannut allanut nunanulluunniit allanut tamakkiisumik sanilliussisunik misissuisoqarsimangilaq.

Nunarsuaq tamakkerlugu pisut eqqarsaatigalugit arlalinnik saqqummersitsisoqartarsimavoq nunap inoqqaavisa innuttaasunut allanut sanilliullugit imigassamik atuisarneranut sanilliussisunik. Assersuutigalugu Canadami taamatut misissuinerit arlallit ingerlanneqarsimapput, assersuutitut takujuk <http://www.stats.gov.nt.ca/>

Nunatsinni nunanilu allani imaluunniit inuit inuiaqatigiillu allat imigassamik atuisarneri pillugit saqqummersitanut tunngatillugu assersuutitut taaneqarsinnaapput Nordisk Statistisk Årbog, HBSC-misissuinerit aamma "Health Transitions in Arctic Populations".

Nordisk Statistikbankip nunani avannarlerni imigassat tunisaasartut annertussusii kisitsi-sinngorlugit naatsorsukkat katersortarpai. Kisitsisitigut paasissutissat suliareqqissaa-gaangimmata saqqummiussani pineqartuni allaanerussutaajunnartut tunngaviilu er-seqqissumik saqqummiunneqanngillat. Tullinnguuttumi statistikbankip imigassanik atui-neq pillugu kisitsisitigut saqqummersitai atuarneqarsinnaapput.

Tabel: imigassanik atuneq pillugu Nordisk Statistikbankip naatsorsugai

Imigassanik akoqanngitsunik inummut ataatsimut naatsorsorlugit literinngorlugit pisaa-sartut 2005 -2008

	2005	2006	2007	2008
Danmark	11.3	10.9	10.9	10.5
Kalaallit Nunaat	12.1	11.7	12.0	10.6
Norge	6.4	6.5	6.6	6.8

Paasissutissat: Nordisk Statistikbank

HBSC-p (Health Behavior for School-Aged Children) ilaatigut meeqqat inuusutullu imi-gassartoriaasiat pillugu kisitsisitigut paasissutissat sanilliussortarpai. HBSC-p nunani assigiinngitsuni misissuisarneri akuttunngitsumik ingerlanneqartarput. Massakkut nunat 42-t missaat misissuineri ilaasarput. HBSC-lli misissuinerini nunani assigiinngitsuni assigiinngissutsit nassuiarneqarneq ajorput.

"Health Transitions in Arctic Populations" 2008-meersumi saamit aamma Kalaallit Nu-naanni, Canadami Alaskamilu inuit imigassamik atuisarneri sammineqarput, paasissu-tissalli misissuisimanermit ataatsimeersuunngillat, taamaattumillu assigiinngissutsit taak-kulu tunngaviisa tamakkiisumik ersersinniarnissaannut atorneqarsinnaanatik.

Nunat inuiaqatigiilluunniit assigiinngitsut imigassartoriaasiannik sanilliussilluni misissuif-figineqarsimaneriniq, assigiinngissutaajunnartulli tunngavissiorneqarneriniq massakkut pigisaqartoqanngilaq, misissuinissarlu pilersaarutigineqarani, taamatummi misissuinis-saq akisoorujussuussaaq naammassiniarnissaalu ajornakusoortussaalluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Agathe Fontain